

1975. évi 4. törvényerejű rendelet

az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Egyezmény Párizsban, az 1971. évi július hó 24. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről¹

Hatályos: 1991. 01. 01. –

(A Berni Egyezmény 1971. évi párizsi szövege megerősítő okiratának letétbe helyezése Genfben - a Szellemi Tulajdon Világszervezetének Vezérigazgatójánál - az 1972. évi szeptember hó 11. napján megtörtént és az Egyezmény a Magyar Népköztársaság² vonatkozásában - a 28. cikk (3) bekezdése, illetőleg (2) bekezdése szerint - a 22-38. cikkekre kiterjedően az 1972. évi december hó 15. napján, az 1-21. cikkekre és a Függelékre kiterjedően pedig az 1974. évi október hó 10. napján hatályba lépett.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa³ az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Egyezmény Párizsban 1971. július 24-én felülvizsgált és aláírt szövegét e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

„Párizsi szerződés

Az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Egyezmény

melyet Párizsban 1896. május 4-én kiegészítettek, Berlinben 1908. november 13-án felülvizsgáltak, Bernben 1914. március 20-án kiegészítettek, Rómában 1928. június 2-án, Brüsszelben 1948. június 26-án, Stockholmban 1967. július 14-én, majd Párizsban 1971. július 24-én felülvizsgáltak.

Az Unióhoz tartozó országok, amelyeket egyképpen vezérel az a vágy, hogy az irodalmi és művészeti művekre vonatkozó szerzői jogokat a lehető leghatékonyabban és legeggyöntetűbben védelmezzék,

elismerve a Stockholmban, 1967-ben tartott felülvizsgálati konferencia munkálatainak fontosságát, elhatározták, hogy a stockholmi konferencia által elfogadott Szerződést felülvizsgálják, anélkül azonban, hogy e szerződés 1-20. és 22-26. cikkein változtatásokat eszközölnének.

Ennek folytán alulírott teljhatalmú megbízottak - jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik bemutatása után - a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

Azok az országok, amelyekre ez az Egyezmény alkalmazást nyer, az irodalmi és művészeti művekre vonatkozó szerzői jogok védelme végett Unióban egyesülnek.

2. cikk

(1) Az „irodalmi és művészeti művek” kifejezés felöleli az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotását, tekintet nélkül a mű létrehozatalának módjára vagy alakjára, tehát lehet könyv, szöveggönyv vagy más írásmű; előadás, szónoki beszéd, szentbeszéd vagy ugyanilyen jellegű egyéb mű; színmű vagy zenés színmű; táncmű vagy némajáték; szöveges vagy szöveg nélküli zenemű; film, ideértve azokat a műveket is, amelyeket a filmhez hasonló eljárással hoznak létre; rajz, festmény, építészeti mű, szobor, metszet, könyvnyomtatvány; fényképészeti mű, ideértve azokat a műveket is, amelyeket a fényképészeti művekhez hasonló eljárással hoznak létre; az alkalmazott művészet terméke; illusztráció és térkép; földrajzi, tereprajzi, építészeti vagy tudományos vonatkozású tervek, vázlat vagy plasztikai mű.

(2) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szerveinek azonban joguk van úgy rendelkezni, hogy az irodalmi és művészeti művek, illetőleg ezek egy vagy több csoportja csak akkor részesül védelemben, ha rögzítve van.

(3) Az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül az eredeti művet azonos védelemben részesül a fordítás, az adaptálás, a zenei átírás és irodalmi vagy művészeti művek másfajta átdolgozása.

(4) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak annak meghatározására, hogy milyen védelemben részesülnek a törvényhozási, az államigazgatási és az igazságszolgáltatási jellegű hivatalos iratok, valamint ezeknek hivatalos fordításai.

(5) Irodalmi vagy művészeti műveknek az anyag kiválasztása vagy elrendezése folytán szellemi alkotásnak minősülő gyűjteményei, mint például enciklopédiák és antológiák, a gyűjtemény részét alkotó egyes művek szerzőit megillető jogok sérelme

nélkül e jellegükénél fogva részesülnek védelemben.

(6) A fent említett művek az Unióhoz tartozó valamennyi országban védelemben részesülnek. Ez a védelem a szerző vagy más jogosult javára áll fenn.

(7) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak az alkalmazott művészet termékeire, a műszaki rajzokra és az ipari mintákra vonatkozó törvények alkalmazási területeinek szabályozására, továbbá hogy - az ezen Egyezmény 7. cikke (4) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével - rendezzék e termékek, rajzok és minták védelmének előfeltételeit. Azon művek számára, amelyek a származási országban csupán mint rajzok és minták esnek védelem alá, az Unió másik országában is csak az ebben az országban a rajzok és minták számára fennálló különleges védelmet lehet igényelni; ha azonban ebben az országban ilyen különleges védelem nem létezik, ezeket a műveket mint művészeti műveket kell védeni.

(8) Az ezen Egyezményben biztosított védelem nem áll fenn az egyszerű sajtóközlemény jellegű napi hírekre.

2bis cikk

(1) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak arra, hogy az előző cikkben biztosított védelemből egészben vagy részben kizárják a politikai, valamint a bírósági tárgyalások során elhangzott beszédeket.

(2) Ugyancsak jogosultak az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei, hogy meghatározzák azokat az előfeltételeket, melyek megléte esetén előadások, szónoki beszédek és más nyilvánosan elhangzott azonos jellegű művek a sajtóban közölhetők, a rádióban sugározhatók, vezetékek által közvetíthetők a közönség részére, és az ezen Egyezmény 11bis cikke [\(1\) bekezdésében](#) meghatározott esetekben a nyilvánossággal közölhetők, ha az ilyen felhasználást a tájékoztatás elérni kívánt célja indokolja.

(3) Mindazonáltal a szerzőt megilleti az a kizárólagos jog, hogy az előző bekezdésekben említett műveit gyűjteményekben egybefoglalja.

3. cikk

(1) Ezen Egyezmény alapján védettek:

- a) azok a szerzők, akik az Unió egyik országának állampolgárai, megjelent vagy meg nem jelent műveikre nézve;
- b) azok a szerzők, akik az Unió egyik országának sem állampolgárai, azon műveikre nézve, melyeket első ízben az Unió egyik országának valamelyikében adnak ki, vagy egyidejűleg adnak ki egy Unión kívüli és egy Unióhoz tartozó országban.

(2) Azok a szerzők, akik az Unió egyik országának sem állampolgárai, de állandó lakóhelyük az Unió egyik országában van, ezen Egyezmény alkalmazása szempontjából ugyanolyan elbírálásban részesülnek, mint ennek az országnak állampolgárai.

(3) „Megjelent művek” alatt a szerző hozzájárulásával kiadott művek értendők, bármilyen legyen is a műpéldányok előállításának módja, feltéve, hogy ezeket - a mű jellegének figyelembevételével - oly módon bocsátották a közönség rendelkezésére, hogy kielégítsék annak ésszerű szükségleteit. Nem tekintendő megjelenésnek valamely színmű, zenés színmű, film vagy zenemű bemutatása, irodalmi mű nyilvános előadása, az irodalmi vagy művészeti művek közvetítése vagy sugárzása, valamely művészeti mű kiállítása és építészeti mű megépítése.

(4) Több országban egyidejűleg megjelentnek tekintendő az a mű, amelyet az első megjelenéstől számított harminc napon belül két vagy több országban kiadnak.

4. cikk

A 3. cikkben meghatározott feltételek hiányában is ezen Egyezmény alapján védettek.

- a) az olyan filmek szerzői, amelyek gyártójának székhelye vagy állandó lakóhelye az Unió egyik országában van.
- b) az olyan építőművészeti művek szerzői, amelyeket az Unió egyik államában építettek, továbbá az olyan grafikai és plasztikai művek szerzői, amelyek alkotórészei az Unió egyik országában fekvő ingatlanok.

5. cikk

(1) Az ezen Egyezmény által védett művek tekintetében a szerzők - a mű származási országa kivételével - az Unió valamennyi országában azokat a jogokat élvezik, amelyeket a vonatkozó törvények a belföldieknek most vagy a jövőben biztosítanak, valamint azokat a jogokat is, amelyeket ez az Egyezmény külön megad.

(2) E jogok élvezete és gyakorlása nincs kötve semmilyen alakszerűséghez és független attól, hogy a mű a származásának országában védelem alatt áll-e. Ennélfogva - az ezen Egyezményben foglalt kikötéseken kívül - a védelem terjedelme, valamint a szerző jogainak védelmére biztosított eszközök igénybevétele tekintetében kizárólag annak az országnak a törvényei irányadók, ahol a védelmet igénylik.

(3) A származási országban a védelemre a belföldi törvények irányadók. De ha a szerző nem állampolgára azon mű származási országának, amelyre nézve ezen Egyezmény alapján védelmet élvez, ebben az országban ugyanolyan jogok illetik meg, mint a belföldi szerzőket.

(4) Származási országnak kell tekinteni

a) azokra a művekre nézve, amelyek először az Unió valamelyik országában jelentek meg, ezt az országot; ha pedig a mű az Unió több országában egyidejűleg jelent meg, és ezekben az országokban eltérő tartamú védelmi idő van érvényben, akkor ezek közül az országok közül azt, amelynek törvényei a legrövidebb tartamú védelmet biztosítják;

b) azokra a művekre nézve, amelyek egyidejűleg jelentek meg egy Unión kívüli és az Unióhoz tartozó valamelyik országban, az utóbbi országot;

c) a meg nem jelent vagy az először az Unión kívüli országban megjelent olyan művekre nézve, amelyek Unióhoz tartozó országban egyidejűleg nem jelentek meg, az Uniónak azt az országot, amelynek a szerző állampolgára; mégis

i) az ilyen filmeknek, ha gyártójuk székhelye vagy állandó lakóhelye az Unióhoz tartozó országban van, ez lesz a származási országa,

ii) az ilyen építőművészeti műveknek pedig, ha az Unió egyik országában építették fel, vagy az ilyen grafikai és plasztikai műveknek, ha az Unió egyik országában fekvő ingatlanok alkotórészei, ez lesz a származási országa.

6. cikk

(1) Ha valamely Unión kívüli ország nem védi kielégítő módon azoknak a szerzőknek a műveit, akik valamely Unióhoz tartozó ország állampolgárai, ez utóbbi korlátozhatja azoknak a műveknek a védelmét, amelynek a szerzői - e művek első megjelenésének időpontjában a másik ország állampolgárai és állandó lakhelyük nincs valamely Unióhoz tartozó országban. Ha az az ország, ahol a mű először megjelent, él ezzel a lehetőséggel, az Unióhoz tartozó többi ország az ily módon különleges elbírálás alá eső műveknek nem köteles nagyobb védelmet biztosítani annál, mint amely a mű abban az országban élvezett, ahol először jelent meg.

(2) Az előző bekezdés alapján megállapított korlátozások nem érinthetik azokat a jogokat, amelyeket valamely szerző olyan mű tekintetében szerzett meg, amely az Unió egyik országában e korlátozás hatálybalépése előtt jelent meg.

(3) Az Uniónak azok az országai, amelyek e cikk alapján a szerzők jogi védelmét korlátozzák, erről a Szellemi Tulajdon Világszervezetének Vezérigazgatóját (a továbbiakban: „Vezérigazgató”) írásbeli nyilatkozatban értesítik; ebben meg kell jelölni azokat az országokat, amelyekkel szemben a védelmet korlátozzák, úgyszintén azokat a korlátozásokat, amelyeknek az ezen országokhoz tartozó szerzők alá vannak vetve. A Vezérigazgató haladéktalanul közli mindezt az Unió valamennyi országával.

6bis cikk

(1) Függetlenül a szerző vagyoni jogaitól, sőt még azok átruházása után is, a szerző megtartja azt a jogát, hogy magának követelhesse a mű szerzőségét, és hogy tiltakozzék a mű mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása, illetve csorbítása ellen, amely a becsületére vagy hírnevére sérelmes.

(2) A szerzőt a fenti [\(1\) bekezdés](#) alapján megillető jogok a szerző halála után legalább a vagyoni jogok megszűntéig fennmaradnak; e jogokat azok a személyek és intézmények gyakorolják, amelyek annak az országnak a törvényei szerint, ahol a védelmet igénylik, erre illetékesek. Mindazonáltal azok az országok, amelyeknek a törvényei az Egyezmény e szövegének ratifikálása vagy az ehhez való csatlakozás időpontjában nem tartalmaznak rendelkezéseket a szerző halála után a fenti [\(1\) bekezdésében](#) biztosított összes jogok védelmére, jogosultak akként rendelkezni, hogy e jogok közül egyesek a szerző halála után nem maradhatnak fenn.

(3) Az e cikkben elismert jogok védelmére szolgáló jogi eszközöket annak az országnak a törvényei szabályozzák, amelyben a védelmet igénylik.

7. cikk

(1) Az ezen Egyezményben biztosított védelem időtartama a szerző életére és halála után ötven évre terjed.

(2) Az Unióhoz tartozó országok azonban jogosultak akként rendelkezni, hogy a filmek védelmi ideje attól az időponttól származott ötven év elteltével jár le, amikor a művet a szerző engedélyével a közönség számára hozzáférhetővé tették, ha pedig ez a mű előállításától számított ötven éven belül nem következik be, a védelmi idő az előállítástól számított ötven év múlva jár le.

(3) A név nélkül vagy álnéven közzétett művek ezen Egyezmény alapján biztosított védelmének ideje attól az időponttól számított ötven év elteltével jár le, amikor a művet jogszerűen a közönség számára hozzáférhetővé tették. Abban az esetben azonban, ha a szerző által felvett álnév semmi kétséget nem enged személyazonosságát illetően, a védelem időtartamára az [\(1\) bekezdés](#) irányadó. Ha valamely név nélkül vagy álnéven közzétett mű szerzője a fent meghatározott időtartamon belül felfedi a személyét, a védelmi idő tartamára ugyancsak az [\(1\) bekezdés](#) az irányadó. Az Unió országai nem tartoznak védelmet biztosítani a

név nélkül vagy álnéven megjelent olyan művek számára, amelyek szerzőiről teljes joggal vélelmezhető, hogy már ötven évvel ezelőtt meghaltak.

(4) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak arra, hogy szabályozzák a fényképészeti művek, valamint az alkalmazott művészet körében létrejövő és művészeti műveként védett művek védelmi idejét, ez azonban nem lehet kevesebb a mű előállításától számított huszonöt évnél.

(5) A szerző halála utáni védelmi idő és a fenti [\(2\), \(3\) és \(4\) bekezdésekben](#) meghatározott határidők a halál vagy az ezen bekezdésekben meghatározott esemény bekövetkeztekor kezdődnek, e határidők tartamát azonban a halál vagy az említett esemény bekövetkeztét követő év január első napjától kell számítani.

(6) Az Unióhoz tartozó országok jogosultak az előző bekezdésekben meghatározottnál hosszabb védelmi időt biztosítani.

(7) Az Uniónak azok az országai, amelyeket a Római Szerződés köt ehhez az Egyezményhez, és amelynek az ezen Szerződés aláírásának időpontjában hatályban levő törvényei az előző bekezdésekben meghatározottnál rövidebb védelmi időket állapítanak meg, az ehhez a Szerződéshez való csatlakozás vagy annak ratifikálása esetén fenntarthatják e védelmi időket.

(8) A védelmi időt minden esetben annak az országnak az törvénye szabályozza, ahol a védelmet igénylik, ez azonban - kivéve ha ennek az országnak a törvényhozása másképpen nem rendelkezik - nem haladja meg a mű származási országában meghatározott védelmi időt.

7bis cikk

Az előző cikk rendelkezéseit kell alkalmazni akkor is, ha a szerzői jog valamely mű társszerzőit közösen illeti meg; ebben az esetben a szerző halálát követő határidőket a legtovább élő társszerzők halálának időpontjától kell számítani.

8. cikk

Az ezen Egyezmény alapján védett irodalmi és művészeti művek szerzőit - az eredeti művel kapcsolatban őket illető jogok egész tartama alatt - megilleti az a kizárólagos jog, hogy műveikről fordítást készítsenek, illetőleg, hogy műveikről fordítás csak az ő engedélyükkel készüljön.

9. cikk

(1) Az ezen Egyezmény alapján védett irodalmi és művészeti művek szerzőit megilleti az a kizárólagos jog, hogy műveikről bármely módon és formában többszörösítés csak az ő engedélyükkel készüljön.

(2) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak arra, hogy különleges esetekben lehetővé tegyék az említett művek többszörösítését, feltéve, hogy az ilyen többszörösítés nem sérelmes a mű rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogok érdekeit.

(3) Ezen Egyezmény alkalmazásában minden hang- és képi rögzítést többszörösítésnek kell tekinteni

10. cikk

(1) A közönség számára már jogszerűen hozzáférhetővé tett műből történő idézés az elérni kívánt cél által indokolt mértékben megengedett, ha az a bevett szokásoknak megfelel; ideértendő az újságcikkekből és időszakos gyűjteményekből sajtószemle formájában történő idézés is.

(2) Oktatás illusztrálására az irodalmi vagy művészeti művek kiadás, rádióadás, hang- vagy képi rögzítés útján, az elérni kívánt cél által indokolt mértékben történő szabad felhasználásának szabályozása az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szerveinek hatáskörébe, és az említett országok között már fennálló vagy a jövőben létesítendő külön megállapodásokra tartozik azzal a feltétellel, hogy az ilyen felhasználás a bevett szokásoknak megfelel.

(3) Az előző bekezdésekben említett idézés és felhasználás esetén a forrást és a szerző nevét meg kell jelölni, ha ez a név a forrásban szerepel.

10bis cikk

(1) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak arra, hogy engedélyezzék újságban, vagy időszakos gyűjteményben közzétett időszzerű gazdasági, politikai vagy vallási tárgyú vitacikkeknek, vagy ugyanilyen tárgyú, már sugárzott műveknek a sajtó által történő átvételét, sugárzását, vagy vezetékek által történő közvetítését a közönség részére, ha az átvételt,

sugárzást vagy az említett közvetítést kifejezetten nem tiltották meg. A forrást azonban mindig világosan meg kell jelölni; e kötelezettség megszegésének következményeit annak, az országnak a törvényei határozzák meg, melyben a védelmet igénylik.

(2) Ugyancsak az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szervei jogosultak arra, hogy meghatározzák, mely feltételek mellett lehet a fényképészet, vagy a film eszközével vagy sugárzás, illetőleg a közönség részére vezeték által történő közvetítés útján adott beszámolókból az események során látott, vagy hallott irodalmi vagy művészeti műveket az elérni kívánt tájékoztatási cél által indokolt mértékben bemutatni és a közönség számára hozzáférhetővé tenni.

11. cikk

(1) Színművek, zenés színművek és zeneművek szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyt adjanak: 1. műveik bemutatására és nyilvános előadására, ideértve a bármely módon és eljárással történő bemutatást, előadást; 2. műveik bemutatásának és előadásának bármely eszközzel történő nyilvános közvetítésére.

(2) A színművek és zenés színművek szerzőit - az eredeti művel kapcsolatos jogaik egész tartama alatt - ugyanez a jog illeti meg műveik fordítását illetően.

11bis cikk

(1) Az irodalmi és művészeti művek szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyt adjanak: 1. műveik sugárzására vagy minden más, jel, hang vagy kép vezeték nélküli közvetítésére alkalmas eszközzel történő nyilvános átvitelére; 2. sugárzott mű mindenfajta, akár vezeték útján történő, akár vezeték nélküli nyilvános átvitelére, ha ezt az átvitelt az eredetihez képest más szervezet végzi; 3. a sugárzott mű hangszóró vagy egyéb, annak megfelelő jel-, hang- vagy képközvetítő eszközzel történő nyilvános átvitelére.

(2) Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szerveinek hatáskörébe tartozik, hogy a fenti [\(1\) bekezdésben](#) említett jogok gyakorlásának feltételeit megszabja, de e feltételek joghatálya szigorúan azokra az országokra korlátozódik, melyek azokat megszabták. E feltételek semmiképpen nem sérthetik a szerző személyiségi jogát, sem pedig azt a jogát, hogy - békés megegyezés hiányában - az illetékes hatóság által megállapított méltányos díjazásban részesüljön.

(3) Ellenkező kikötés hiányában a jelen cikk [\(1\) bekezdése](#) alapján megadott engedély nem terjed ki a sugárzott mű hang vagy kép rögzítésére alkalmas eszköz útján történő felvételére. Az Unióhoz tartozó országok törvényhozó szerveinek hatáskörébe tartozik a rádiótársaságok által saját eszközeikkel végzett és saját adásaik céljait szolgáló, rövid időre szóló rögzítés rendszerének szabályozása. E törvények keretében engedélyezni lehet az ilyenfajta felvételeknek a hivatalos levéltárakban való megőrzését akkor, ha a felvételek különleges dokumentációs jellegűek.

11ter cikk

(1) Irodalmi művek szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyt adjanak: 1. műveik nyilvános előadására, ideértve a bármely módon és eljárással történő előadást; 2. műveik előadásának bármely eszközzel történő nyilvános közvetítésére.

(2) Az irodalmi művek szerzőit - az eredeti művel kapcsolatos jogaik egész tartama alatt - ugyanez a jog illeti meg műveik fordítását illetően.

12. cikk

Az irodalmi és művészeti művek szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyezzék műveik adaptálását, zenei átírását és egyéb átdolgozását.

13. cikk

(1) Zenemű szerzőjének és szövegírójának a zenemű - adott esetben szöveggel történő - hangfelvételnek engedélyezésére vonatkozó kizárólagos jogával kapcsolatban az Unióhoz tartozó országok mindegyike az adott országot illetően fenntartásokkal élhet és feltételeket szabhat, ha a szövegíró már engedélyezte a szövegnek a zeneművet történő felvételét; de minden ilyen természetű fenntartás és feltétel szigorúan azokra az országokra korlátozódik, amelyek azokat megszabták, és semmiképpen nem sérthetik a szerzőnek azt a jogát, hogy - békés megegyezés hiányában - az illetékes hatóság által megállapított méltányos díjazásban részesüljön.

(2) Zeneművek felvételeiről, ha azok a Rómában 1928. június 2-án és Brüsszelben 1948. június 26-án aláírt Egyezmények 13. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Unióhoz tartozó valamelyik országban készültek, az Unióhoz tartozó ebben az országban a